

PM 2020-12-20

Så kan det gå – effektiv tillsyn?

Bakgrunden är kortfattat följande.

År 2008 – Efter de tillstånd som erfordrades 2008, uppförde Brahehus Vind AB nio stycken vindkraftsverk på fastigheterna Uppgränna 7:6, Barkarp 1:1 och Vretaholm 6:2 i Jönköpings kommun.

År 2011 klagade en närboende på buller från vindkraftverken. Mellan 2011 och 2014 diskuterade länsstyrelsen och verksamhetsutövaren hur en bullermätning praktiskt skulle gå till. Några egentliga åtgärder företogs inte från tillsynsmyndighetens sida.

År 2014 inkom ytterligare klagomål på buller. Länsstyrelsen förelade verksamhetsutövaren om vissa försiktighetsåtgärder. Ärendet från 2011 avslutades med motiveringen att samtliga klagomål skulle hanteras i ett och samma ärende.

År 2015 beslöt länsstyrelsen att avsluta ärendet utan vidare åtgärder.

År 2017 – Länsstyrelsens beslut 2015 hade överklagades till mark- och miljödomstolen som återförvisade ärendet till länsstyrelsen för fortsatt handläggning.

Därefter förekom tydligen en diskussion mellan länsstyrelsen och verksamhetsutövaren vilket föranledde länsstyrelsen att meddela följande beslut

december 2018

- Länsstyrelsen förelägger Brahehus Vind AB (org.nr 556720-7443) att vid den ljudnivåutredning som ska genomföras 2019
1. Göra emissionsmätning på samtliga bolagets nio vindkraftverk.
  2. Redovisa underlag för bedömning av lågfrekvent ljud.
  3. I utredningen väga in möjlig påverkan från vindkraftverk i "Tuggarsparken".
  4. Innan bullerutredningen påbörjas ska bolaget till tillsynsmyndigheten redovisa hur bullerberäkningar planeras att genomföras.

Länsstyrelsens föreläggande överklagades av verksamhetsutövaren till mark-och miljödomstolen.

16 december 2020 slutligt beslut "Mark- och miljödomstolen avskriver målet utan åtgärd".

Mark och miljödomstolens motiverade sitt beslut bl a på följande sätt:

"Mark- och miljödomstolen har hämtat in följande uppgifter: Parken består av 9 vindkraftverk med en totalhöjd av 149,9 m och en maximalt installerad effekt max

25 MW. Parken är sålunda en tillståndspliktig så kallad B-anläggning men har inte tillståndsprövats. Jönköpings kommun tog över tillsynen den 1 januari 2019.”

”De försiktighetsmått som föreskrivs av en tillsynsmyndighet är inte straffsanktionerade, till skillnad mot villkor i ett tillstånd enligt miljöbalken, men kan å andra sidan ändras i princip när som helst och har inte sådant rättsskydd som villkor i ett tillstånd har. Samtidigt kan tillsynsmyndigheten vid dessa förhållanden mer lättvindigt kräva utredningar beträffande bland annat buller för att eventuellt ändra de försiktighetsmått som gäller. Det vill säga utreda sådana grundläggande frågor som normalt görs klart i samband med en tillståndsprövning.”

”Med tanke på att länsstyrelsen numera inte längre är tillsynsmyndighet, har det överklagade förelägandet förfallit och målet ska avskrivas utan vidare åtgärd.”

I detta ärende har det gått ca 10 år från det att närboende klagade på buller från vindkraftverken. Under den tiden vidtogs, såvitt man kan läsa av utredningen, ingen åtgärd för att utreda eller minimera bullret.

Inte heller framgent är några effektiva åtgärder att vänta. ”De försiktighetsmått som föreskrivs av en tillsynsmyndighet är inte straffsanktionerade.”

Slutsats

Tillsyn som inte grundas på villkor som tillkommit i samband med tillståndsprövningen är inte rättsligt effektiva.

Som ovan

Hans Kindstrand